

BACKGROUND REPORT

Irský separatismus

Petr Mulač
petr.mulac@amo.cz

Obsah

1	Jak číst historický background	3
2	Úvod	3
3	Historie oblasti a její stručný vývoj	4
	3.1 Vývoj Irska v období středověku a novověku	4
	3.2 Velký irský hladomor	4
	3.3 Osamostatnění Irska	4
4	Příčiny konfliktu	5
	4.1 Náboženský spor	5
	4.2 Národnostní a politický spor	6
	4.3 Porušování lidských práv a diskriminace	7
	4.4 Právo na sebeurčení	7
5	Jak je do konfliktu zapojena OSN?	7
	5.1 OSN v rámci „The Troubles“ v minulosti	7
	5.2 Reálné kroky a jejich dopady	8
6	Závěr	8

1 Jak číst historický background

Tento background (BGR) obsahuje úvod do historického bodu agendy „Irský separatismus“, který Rada bezpečnosti OSN bude v rámci historického jednání řešit. Tento background slouží výhradně pro jednání odehrávající se na 4. přípravném setkání. V dokumentu sloužícím jako podklad pro jednání naleznou delegáti stručně shrnutí konfliktů Irsku. Pro komplexnější pochopení

situace jsou přiloženy další zdroje k případnému prostudování.

Při čtení backgroundu je nutné brát v potaz, že slouží jako podklad pro **historické jednání odehrávající se v roce 1973**, nikoliv v současnosti. Všechny údaje a hodnoty jsou tedy aktuální k roku 1973. Background byl sepsán v srpnu 2023.

2 Úvod

V Irsku aktuálně probíhá ozbrojený konflikt označovaný jako „The Troubles“. Na tom, kdy tento konflikt začal, se odborníci neshodnou, za jedno z možných dat je uváděn 5. říjen 1968.¹ V tento den totiž proběhl pochod za rovnoprávnost mezi náboženskými i národnostními skupinami v Derry v Severním Irsku, který byl tvrdě potlačen.² Ozbrojený střet je však pouhým důsledkem dlouhotrvajících náboženských i národnostních sporů na celém Irském ostrově.³

Na celém konfliktu je zajímavý fakt, že se odehrává ve vyspělých státech západní Evropy a nikoliv v jiných oblastech světa. V celé západní Evropě se jedná o první otevřený vojenský konflikt od konce druhé světové války.⁴

„V celé západní Evropě se jedná o první otevřený vojenský konflikt od konce druhé světové války.“

„The Troubles“ mají jakožto komplexní konflikt jak národnostní, politický, tak i náboženský rozměr, což celou situaci značně znepráhledňuje. Mezi jejich specifika patří separatistické tendence republikánů snažících

„Kvůli současné eskalaci, která vyvrcholila násilnými střety, zásahy armády Spojeného království i teroristickými útoky, se jedná o konflikt, který Rada bezpečnosti OSN může projednávat a který plně spadá do jejich kompetencí.“

se o nezávislost na Spojeném království, zasahování jednotek cizího státu na území státu jiného a zároveň právo národa na sebeurčení.⁵ Kvůli současné eskalaci, která vyvrcholila násilnými střety, zásahy armády Spojeného království i teroristickými útoky, se jedná o konflikt, který Rada bezpečnosti OSN může projednávat a který plně spadá do jejich kompetencí.⁶

3 Historie oblasti a její stručný vývoj

Ostrov Irsko, na němž se tento konflikt odehrává především, prošel specifickým vývojem. Zásadní pro jeho vývoj je zejména náboženská a národnostní nejednota, jejíž kořeny sahají do dávné historie.

3.1 Vývoj Irska v období středověku a novověku

Od raného středověku bylo v Irsku dominantním náboženstvím křesťanství.⁷ Až do roku 1166 bylo Irsko samostatné, toho roku však vládce jedné z irských provincií Diarmat Mac Murchad požádal po svém svržení o pomoc anglického krále Jindřicha II., čímž umožnil anglo-normanskou invazi do Irska a ztrátu irské suverenity na několik staletí.⁸

Do 16. století pak Irsko zažívalo hospodářský růst, poté se však Anglie pod vedením Jindřicha VIII. odloučila od katolické církve a vznikla zde církev anglikánská. Irsko na rozdíl od zbytku Anglie tuto odluku nepodporovalo, v tomto období tak došlo k zásadnímu rozdělení irské a anglické náboženské tradice.⁹

Až do 18. století probíhaly občasné snahy o irskou samostatnost v důsledku útlaku ze strany anglické šlechty, která si postupně přivlastnila většinu irské půdy. Tyto snahy však byly tvrdě potlačeny koncem 18. století a následně roku 1800 vznikla parlamentní unie Irska a Velké Británie, která vydržela přes sto let.¹⁰

3.2 Velký irský hladomor

Irsko bylo v letech 1845–1852 zasaženo hladomorem, který je označován jako Velký irský hladomor.

Tento hladomor byl vyvolán především neúrodou brambor, které tvořily hlavní složku potravy Irů.¹¹ Ty se do Irska dostaly ve velké míře na počátku 19. století. V roce 1845 však kombinace nepříznivého počasí a rozšíření plísně *phytophthora infestans* způsobila obrovskou neúrodu brambor¹², což zapříčinilo největší hladomor, jaký Evropa v 19. století zažila. Irsko, v té době pod nadvládou Velké Británie, jiné zdroje potravin pro vlastní spotřebu než brambory takřka nemělo.

Ač britská vláda vyčlenila prostředky na pomoc Irsku, stále byly z Irska exportovány některé cennější potraviny, což hladomor prohloubilo. Na následky hladomoru zemřelo přes milion Irů¹³ a další dva miliony emigrovaly, nejčastěji do USA. I po konci hladomoru v roce

1852 se irská populace snižovala a v roce 1921, kdy Irsko získalo samostatnost, mělo zhruba polovinu obyvatel oproti době před Velkým irským hladomorem.

Tento hladomor tak ještě zhoršil vztahy Irů vůči Velké Británii, které vyčítali nedostatečnou pomoc.¹⁴

3.3 Osamostatnění Irska

Irské snahy o nezávislost vyvrcholily roku 1916 Velikonočním povstáním. Při něm nižší tisíce irských ozbrojenců obsadily klíčové pozice v Dublinu a vyhlásily nezávislou republiku. Povstání však bylo potlačeno a jeho vůdci popraveni. I přesto pomohlo k rozšíření podpory myšlenky nezávislého Irska jako republiky.¹⁵

Ve volbách v prosinci 1918 získali irští republikáni, strana Sinn Féin, nadpoloviční většinu křesel určených pro Irsko v britském parlamentu, a tedy i převahu nad Irish Parliamentary Party, která chtěla zachovat Irsko jako součást Spojeného království.¹⁶ Na základě tohoto výsledku získala Sinn Féin [šin féjn] 73 křesel, ale všichni zvolení poslanci se odmítli zúčastnit zasedání britského parlamentu. Namísto toho vyhlásili 21. ledna 1919 vlastní

„Ve volbách v prosinci 1918 získali irští republikáni, strana Sinn Féin, nadpoloviční většinu křesel určených pro Irsko v britském parlamentu, a tedy i převahu nad Irish Parliamentary Party, která chtěla zachovat Irsko jako součást Spojeného království.“

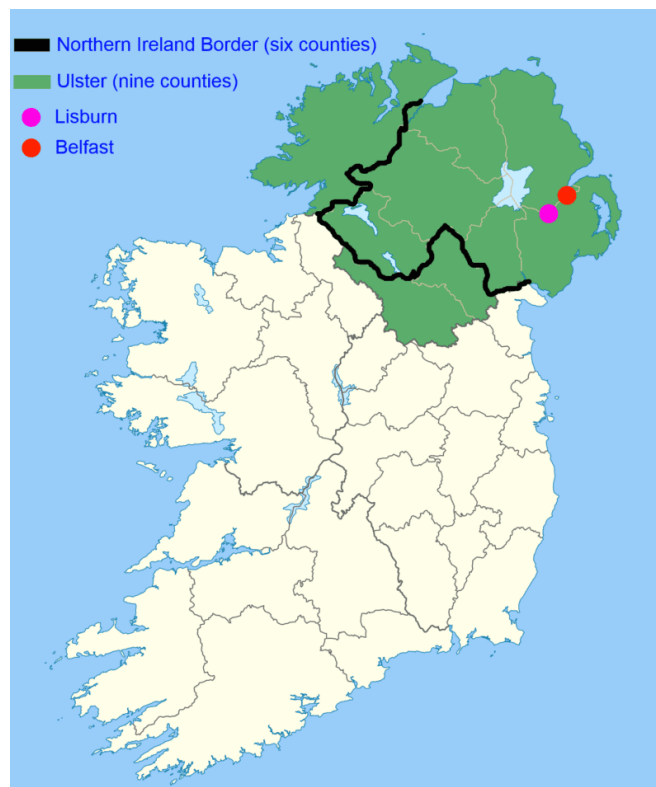
revoluční zasedání, Dáil Éireann, jehož vznikem zároveň započala Irská válka za nezávislost.¹⁷

Během první fáze války používali Irové spíše nekonvenční způsoby boje, na což reagovala britská propaganda, která vykreslovala irské republikány jako teroristy. Zároveň v Irsku působilo množství polovojskových skupin podporovaných britskou armádou, např. *Black and Tans*, kteří útočili i na civilní obyvatelstvo a byli známí pro svou brutalitu.¹⁸

Jelikož se válka dlouhou dobu nijak zásadně nevy-

víjela a konflikt se neposouval, byly obě strany nuceny podepsat příměří. Dohoda byla přijata 6. prosince 1921 zástupci anglické a irské vlády, čímž fakticky skončila Irská válka za nezávislost. Podle této dohody získalo Irsko po několika staletích britské a anglické nadvlády samostatnost v roce 1922.¹⁹

Severní Irsko však zůstalo součástí Spojeného království, což dodnes vyvolává politické, náboženské i národnostní spory a konflikt tak stále pokračuje – intenzivně od konce 60. let.²⁰

Obr. 1: Hrabství na Irském ostrově, černá linie označuje hranici Irské republiky a Severního Irsku. Severní Irsko se skládá ze šesti hrabství, jež tvoří většinu historické provincie Ulster.

4 Příčiny konfliktu

Konflikt v Severním Irsku se netýká pouze jedné sporné otázky nebo problému, probíhá naopak v několika rovinách, které jsou navzájem propojeny. Je proto zapotřebí se zaměřit ne pouze na jednu, nýbrž na vícero zásadních rovin konfliktu, jež jsou více rozepsány níže.

4.1 Náboženský spor

Severní Irsko je nábožensky nejednotnou zemí, ačkoliv drtivá většina obyvatel se považuje za křesťany.²² V Severním Irsku totiž panují značné rozdíly mezi jednotlivými větvemi křesťanství.

Takto nábožensky roztržštěná populace v minulosti několikrát vedla k válkám, lze uvést například střední Evropu 15. století zmítanou husitskými válkami nebo třicetiletou válku v 17. století.^{23 24} Spory mezi katolíky a protestanty v Severním Irsku dokládá například průzkum z roku 1971, podle nějž by sice pouze 9 % obyvatel vadilo pracovat s lidmi z jiné církve, ale už 41 % by vadilo vedle nich bydlet a pro více než 70 % by náboženství činilo překážku pro sňatek.²⁵

Severoírská populace je tak jasně rozdělena na protestantskou a katolickou část, a to nejen zastoupením v populaci, ale zároveň vyhýbáním se kontaktu s příslušníky druhé církve.²⁶

4.2 Národnostní a politický spor

Konflikt „The Troubles“ silně zasahuje do politického a společenského života, zároveň se velmi dotýká i národní identity obyvatel Severního Irsku. Tři čtvrtiny katolíků samy sebe označují jako Iry, zatímco zhruba stejná část protestantů se považuje za Brity, případně „Severní Iry“. Náboženská a národnostní nejednotnost tak vede k častým střetům.²⁷

V posledních volbách v roce 1973 sice vyhráli unionisté, nacionalisté a irští republikáni však získali přes 22 % hlasů. The Social Democratic and Labour Party (SDLP) zastupující separatistické myšlenky tak skončila těsně druhá za vítěznou The Ulster Unionist Party (UUP). Tento výsledek voleb nám tedy ukazuje, že severoírská společnost je politicky silně rozdělená a velká část společnosti chce samostatnost, kdežto druhá část chce zůstat součástí Spojeného království.²⁸

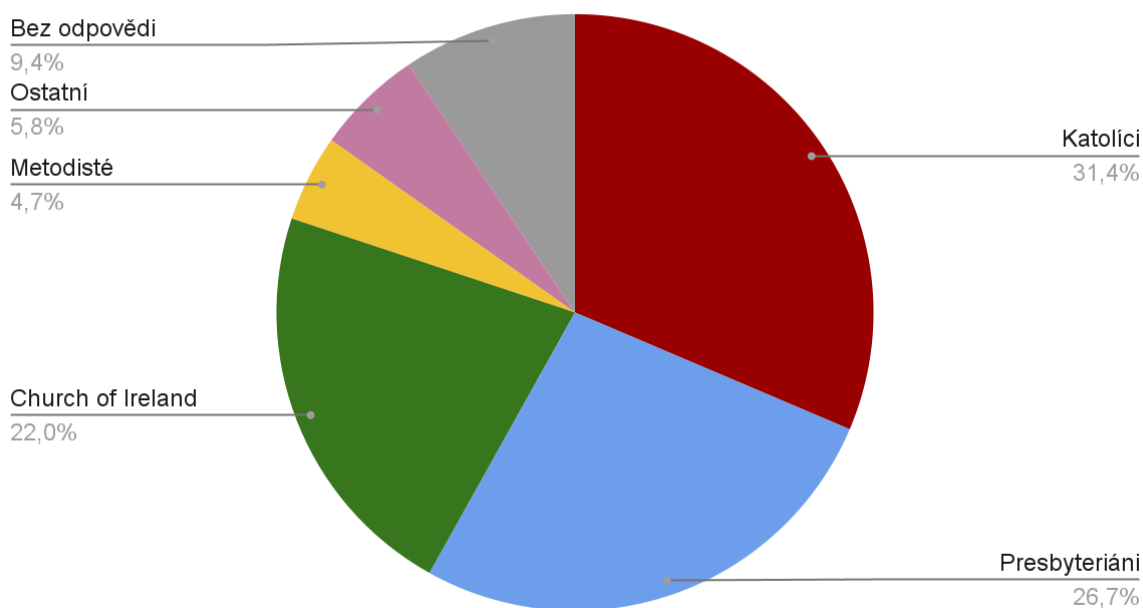
Ve druhé polovině 60. a na počátku 70. let probíhaly protesty Irů za dodržování lidských práv v Severním Irsku. Ač tyto protesty probíhaly mírumilovně, byly tvrdě potlačeny, a to především 30. ledna 1972 v Derry,

Spory mezi katolíky a protestanty v Severním Irsku dokládá například průzkum z roku 1971, podle nějž by sice pouze 9 % obyvatel vadilo pracovat s lidmi z jiné církve, ale už 41 % by vadilo vedle nich bydlet a pro více než 70 % by náboženství činilo překážku pro sňatek.²¹

kdy britští vojáci postřelili 26 neozbrojených protestujících, z nichž 14 zemřelo.²⁹

Postupné stupňování tlaku z obou dvou stran vyvrcholeno irskými protesty pak spustilo řetězovou reakci přestřelek a bojů. V současné době tak provádějí irští nacionalisté i britští unionisté ozbrojené útoky vůči druhé části severoírské populace.³⁰ Nejvýznamnější nacionalistickou skupinou je IRA, tzv. Irská republikánská armáda, za jejíhož přispění situace vyeskalovala a která dnes stojí za velkou částí především teroristických útoků. IRA je podporována ze strany občanů Irské republiky.³¹ Sympatie si získala také u některých členů irské vlády, například u bývalého ministra financí Charlese Haugheyho, jenž se pokusil IRA vyzbrojit zbraněmi získanými v Evropě. Tato snaha však byla zmařena britskými službami.³²

Zastoupení náboženství v populaci Severního Irsku

Obr. 2: Příslušnost k jednotlivým církvím a náboženstvím mezi lety 1861 a 1971

4.3 Porušování lidských práv a diskriminace

Severoírskému parlamentu „Stormont,“ podřízenému britskému parlamentu, v uplynulých padesáti letech dominovali protestantští unionisté. Parlament schválil mnoho diskriminačních opatření vůči katolíkům, např. v oblastech bydlení, zaměstnanosti nebo volebního práva.^{33 34}

V roce 1971 proběhlo masivní zatčení 342 osob podezřelých z účasti na aktivitách IRA.³⁵ Později se prokázalo, že mnoho ze zatčených osob nemělo s IRA žádné spojení, tudíž byly do několika dní propuštěny.³⁶

Mnozí zatčení později tvrdili, že byli ve vězení vystaveni nelidským podmínkám, například verbálními útokům, bití, odpírání spánku a jídla. Někteří dokonce tvrdili, že byli svázáni a byly jim zakryty oči, poté byli posazeni do vrtulníku, z něhož je Britové shazovali na zem. Bylo jim řečeno, že se nachází stovky metrů nad zemí, ačkoliv byli jen těsně nad zemí.³⁷ Mučení a kruté a nelidské zacházení je zakázáno Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, kterou přijalo i Spojené království.³⁸ Po-

dobné zacházení zakazuje taktéž Všeobecná deklarace lidských práv.³⁹ Pokud by se tedy výroky o nelidském zacházení potvrdily, znamenalo by to porušení obou těchto smluv ze strany Spojeného království.

4.4 Právo na sebeurčení

Podle Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech přijatého OSN v roce 1966 má každý člověk právo na sebeurčení.⁴⁰ Valné shromáždění OSN dokonce schválilo v prosinci 1952 rezoluci, dle níž by státy měly umožnit svým národům sebeurčení. Zároveň by ve svých závislých územích měly podpořit zastoupení původních domorodých obyvatel v orgánech státní moci.⁴¹ Právo národa na sebeurčení je zakotveno také v Chartě OSN.

Možným řešením a vyjasněním osudu Severního Irsku může být referendum mezi jeho obyvateli o osudu země, tzn. zda-li by mělo Severní Irsko zůstat pod vládou Spojeného království, připojit se k Irské republice, případně zda by mělo dojít k úplně jinému kompromisnímu vyústění.⁴²

5 Jak je do konfliktu zapojena OSN?

Organizace spojených národů má pravomoc se konfliktem v Severním Irsku, nazývaným „The Troubles,“ zabývat. Pozornost si žádá tím spíše, že se jedná o konflikt mezinárodní a ozbrojený.

5.1 OSN v rámci „The Troubles“ v minulosti

Rada bezpečnosti OSN o konfliktu již v minulosti jednala, a to konkrétně v roce 1971. Během jednání se konflikt řešil na základě žádosti představitele Irské republiky.⁴³ Irský představitel nejprve apeloval na Velkou Británii, aby podala žádost k OSN na vyslání mírové mise do Severního Irsku v důsledku významné eskalace tamějšího konfliktu, Velká Británie to však odmítla. Irská vláda následně sama zažádala o vyslání mírové mise jednotek OSN do Severního Irsku za účelem deeskalace konfliktu.⁴⁴

Na jednání byl přizván i ministr zahraničních věcí Irské republiky. Podle jeho slov je hlavní příčinou konfliktu samotné rozdělení ostrovu Irsku na Irskou republiku a Severní Irsko a cílem irské vlády je mírovými

cestami dovést oblasti ke znovusjednocení. Současnou situaci dále dle jeho slov eskalovalo neustále popírání lidských práv části severoirské populace ze strany britské vlády.⁴⁵

„Jelikož se však žádost ze strany Irsku týkala pouze zařazení bodu na program jednání, byl tento bod jednomyslným hlasováním odročen.“

Jelikož se však žádost ze strany Irsku týkala pouze zařazení bodu na program jednání, byl tento bod jednomyslným hlasováním odročen.⁴⁶

5. 2 Reálné kroky a jejich dopady

OSN má několik možností, jak na konflikt v Severním Irsku reagovat. Zabývá se jimi Rada bezpečnosti OSN.

Rada bezpečnosti může podle čl. 40 Charty OSN před použitím významnějších intervencí vyzvat válčící strany k zachování klidu zbraní a míru. V případě, že tato výzva nebude vyslyšena, může Rada bezpečnosti vyzvat členské státy OSN, aby přerušily styky s danou oblastí, a to ať už ve sférách hospodářství, spojů železničních, námořních, leteckých, poštovních a jiných, jakož i přerušování styků diplomatických.

V krajních případech může situace dojít do stavu, kdy žádné z předchozích opatření nestačí k deeskalaci

konfliktu. V takovém případě může Rada bezpečnosti OSN vyslat **ozbrojené složky** do oblasti bojů. Vyslání těchto jednotek se označuje jako „mírová mise“. Slouží ke **stabilizaci regionu** zmítaného otevřenými boji a poté k **udržení míru a následně jeho upevňování**.

Organizace spojených národů však za žádných okolností **nesmí zasahovat do věcí, které spadají do vnitřních pravomocí kteréhokoliv státu**, a to podle čl. 7, odst. 2 Charty OSN. To však nebrání použití prostředků jmenovaných v kapitole VII Charty OSN, která se zabývá činností při ohrožení míru a bezpečnosti.⁴⁷

Zda budou některé z kroků uvedených výše použity, záleží na znění případně schválené rezoluce.

6 Závěr

Pro pochopení konfliktu „The Troubles“ v Severním Irsku je třeba si uvědomit, že celá historie Irska byla poznamenána útlakem irského národa a katastrofami, jež ostrov postihly. Po Velkém irském hladomoru, který byl jednou z největších pohrom, jež Irsko zasáhly, se situace ještě vyostřila. Vzájemná národnostní nevraživost je znatelná dodnes.

Spor v současném konfliktu probíhá především v politické, národnostní a náboženské rovině. Po vzniku Irské republiky zůstalo 6 okresů na severu ostrova součástí Spojeného království coby Severní Irsko.

Obyvatelstvo těchto okresů je nábožensky i národnostně velmi rozdělené. Irská a katolická část populace se cítí v Severním Irsku utlačována a perzekuována, proto rostou tendence volající po odtržení od Spojeného království a připojení k Irské republice.

Rada bezpečnosti OSN se podobnými konflikty již v minulosti v mnoha případech zabývala. Řešila také tento konkrétní konflikt v Severním Irsku, ale zatím k němu **nepřijala žádný dokument a další jednání odložila**. Proto je jednání o tomto tématu zařazené jako bod programu následujícího jednání Rady OSN.

Otázky pro jednání

- Má váš stát zkušenost se separatismem, vznikl odtržením od jiného státu nebo se jeho část chce od vašeho státu odtrhnout?
- Jak významné je pro váš stát právo na sebeurčení národa?
- Jak váš stát přistupuje k náboženským a národnostním menšinám?
- Má dle vašeho státu OSN zasahovat do konfliktu odehrávajícím se na území členského státu? V jaké míře?

Doporučené a rozšiřující zdroje

Rezoluce Valného shromáždění OSN určující právo národa na sebeurčení

<https://digitallibrary.un.org/record/211450>

Imperial War Museum – rozšiřující informace o významných událostech během The Troubles

<https://www.iwm.org.uk/history/what-you-need-to-know-about-the-troubles>

HALAMA, Vojtěch. IRA v prvních letech severoirského konfliktu: Irská republikánská armáda a její nově vzniklé frakce v letech 1969-1972. Online. Praha, 2014. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/63763/BPTX_2012_2_11210_o_344658_o_134502.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Vedoucí práce PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D. [cit. 2023-07-29]

KENDALLOVÁ, Jitka. IRSKÝ KONFLIKT, PŘÍKLAD NÁSILNÉHO KONFLIKTU V KŘESŤANSKÉM NÁBOŽENSTVÍ. Online. České Budějovice, 2007. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/63763/BPTX_2012_2_11210_o_344658_o_134502.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta. Vedoucí práce Doc. Mgr. Jaroslav Vokoun, Th.D. [cit. 2023-07-29]

MUCK, Ronnie. The Making of the Troubles in Northern Ireland. Journal of Contemporary History [online]. Sage Publications, 1992, 211-229 [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/260908>

Seznam zdrojů

- ¹ MELAUGH, Martin. *Conflicts and Politics in Northern Ireland: Some frequently asked questions*. Online. 3.2.2006. Dostupné z: <https://cain.ulster.ac.uk/faq/faq2.htm#when>. [cit. 2023-07-27].
- ² MELAUGH, Martin. *Conflicts and Politics in Northern Ireland: The Derry March - Main Events of the Day*. Online. Dostupné z: <https://cain.ulster.ac.uk/events/derry/events.htm>. [cit. 2023-07-27].
- ³ MCBRIDE, Ian. Ethnicity and Conflict: The Northern Ireland Troubles. *Journal of British Studies*. Online. B.m.: Cambridge University Press, vol. 62, no. 3, pp. 618–639. Dostupné z: doi:10.1017/jbr.2023.11. [cit. 2023-07-27].
- ⁴ Imperial War Museum: *Timeline Of 20th And 21st Century Wars*. Online. Dostupné z: <https://www.iwm.org.uk/history/timeline-of-20th-and-21st-century-wars>. [cit. 2023-07-27].
- ⁵ MACFARLANE, Leslie. The right to self-determination in Ireland and the justification of IRA violence. *Terrorism and Political Violence*. Online. 1990, 2(1), 35-53 ISSN 0954-6553. Dostupné z: doi:10.1080/09546559008427049. [cit. 2023-07-27].
- ⁶ Charta Organizace spojených národů. Organizace spojených národů. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/07/Charta-OSN-2019.pdf>. [cit. 2023-07-27].
- ⁷ LORCAN HARNEY. Christianising pagan worlds in conversion-era Ireland: archaeological evidence for the origins of Irish ecclesiastical sites. *Proceedings of the Royal Irish Academy: Archaeology, Culture, History, Literature*. Online. 2017, 117C. ISSN 00358991. Dostupné z: doi:10.3318/priac.2017.117.07. [cit. 2023-07-27].
- ⁸ CONNOLLY, Sean J. *The Oxford Companion to Irish History*. 2, ilustrované vydání, dotisk, přepracované vydání. Oxford University Press, 2007. ISBN 0199234833. [cit. 2023-07-27].
- ⁹ EDWARDS, R. Dudley a QUINN, David B. Sixteenth Century Ireland, 1485-1603. Online. *Irish Historical Studies*. 1968, s. 15-32. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/30006129>. [cit. 2023-11-30].
- ¹⁰ MOODY, T. W. a MARTIN, F. X. *Dějiny Irska*. 3. vyd. Přeložil Milena PELLAROVÁ, přeložil Miloslav KORBELÍK. Dějiny států. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-179-8.
- ¹¹ CONSTITUTIONAL RIGHTS FOUNDATION. *The Potato Famine and Irish Immigration to America*. Online. Dostupné z: <https://www.crf-usa.org/bill-of-rights-in-action/bria-26-2-the-potato-famine-and-irish-immigration-to-america.html>. [cit. 2023-11-27]
- ¹² KENNEDY, Liam, Paul S. ELL, E.M. CRAWFORD a L.A. CLARKSON. *Mapping The Great Irish Famine*. Four Courts Press, 1999. ISBN 1-85182-353-0. [cit. 2023-07-27].
- ¹³ GUINNANE, Timothy W. The Great Irish Famine and Population: The Long View. Online. *The American Economic Review*. 1994, roč. 84, č. 2, s. 303-308. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2117848>. [cit. 2023-11-30].
- ¹⁴ CONSTITUTIONAL RIGHTS FOUNDATION. *The Potato Famine and Irish Immigration to America*. Online. Dostupné z: <https://www.crf-usa.org/bill-of-rights-in-action/bria-26-2-the-potato-famine-and-irish-immigration-to-america.html>. [cit. 2023-11-27]
- ¹⁵ GAUGHAN, J. Anthony, ed. (1998). *Memoirs of Senator James G. Douglas: concerned citizen*. University College Dublin Press. pp. 52, 53. ISBN 978-1-900621-19-9
- ¹⁶ CONNELL, Joseph E.A. 100 YEARS AGO: The 1918 general election. *History Ireland*. Online. 2018. Dostupné z: <https://www.historyireland.com/100-years-ago-the-1918-general-election/>. [cit. 2023-08-28].
- ¹⁷ <https://www.rte.ie/centuryireland/index.php/articles/explainer-establishing-the-first-dail>
- ¹⁸ Don't be too tragic about Ireland. Online. *The Guardian*. 1921. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/news/1921/oct/12/mainsection.fromthearchive>. [cit. 2023-11-30].
- ¹⁹ DORNEY, John. *The Irish War of Independence - A Brief Overview*. Online. 18.9. 2012. Dostupné z: <https://www.the-irishstory.com/2012/09/18/the-irish-war-of-independence-a-brief-overview/>. [cit. 2023-08-28].
- ²⁰ TERCHEK, Ronald J. Conflict and Cleavage in Northern Ireland. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science: Ethnic Conflict in the World Today*. Online. Sage Publications, Sep. 1977, (433), 47-59. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/1043227>. [cit. 2023-07-27].
- ²¹ ELLIOT, R.S.P. a HICKIE, John. *Ulster, a Case Study in Conflict Theory*. USA: St. Martin's Press, 1972.

- ²² EASTHOPE, Gary. RELIGIOUS WAR IN NORTHERN IRELAND. *Sociology*. Online. Sage Publications, 1976, September 1976, 3(10), 427-450. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42851810?seq=6>. [cit. 2023-07-27].
- ²³ GUTMANN, Myron P. The Origins of the Thirty Years' War. Online. *The Journal of Interdisciplinary History*. 1988, roč. 18, č. 4, s. 749-770. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/204823>. [cit. 2023-12-03].
- ²⁴ ČORNEJ, Petr. *Husitská revoluce: stručná historie*. V Praze: Paseka, 2021. ISBN 978-80-7637-189-7.
- ²⁵ ELLIOT, R.S.P. a HICKIE, John. *Ulster, a Case Study in Conflict Theory*. USA: St. Martin's Press, 1972.
- ²⁶ BOAL, Frederick W. Territoriality on the Shankill-Falls divide, Belfast. Online. *Irish Geography*. 1969, roč. 38, č. 6, s. 30-50. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/0309132513509546>. [cit. 2023-11-30].
- ²⁷ EASTHOPE, Gary. RELIGIOUS WAR IN NORTHERN IRELAND. *Sociology*. Online. Sage Publications, 1976, September 1976, 3(10), 427-450. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42851810?seq=6>. [cit. 2023-07-27].
- ²⁸ <https://www.ark.ac.uk/elections/fa73.htm>
- ²⁹ MCCLEAN, Raymond. *The road to Bloody Sunday*. Rev. ed. L'Derry, Northern Ireland: Guildhall Press, 1997. ISBN 0946451370.
- ³⁰ MELAUGH, Martin. *Conflicts and Politics in Northern Ireland: Violence - Significant Violent Incidents During the Conflict*. Online. Dostupné z: <https://cain.ulster.ac.uk/issues/violence/majinc.htm>. [cit. 2023-07-27].
- ³¹ MCKEARNEY, Tommy. *The provisional IRA: from insurrection to Parliament*. Online. London: Pluto Press, 2011, s. 63. [cit. 2023-07-27].
- ³² MOLONEY, Ed. *A Secret History of the IRA*. London: Penguin Books, 2003, s. 265.
- ³³ HIRSCH, Cara. *Policing Undercover Agents in the United Kingdom: Whether the Regulation of Investigatory Powers Act Complies with Regional Human Rights Obligations*, (2001).
- ³⁴ MELAUGH, Martin. *Conflicts and Politics in Northern Ireland: A Chronology of the Conflict - 1968*. Online. Dostupné z: <https://cain.ulster.ac.uk/othelem/chron/ch68.htm>. [cit. 2023-07-27].
- ³⁵ MELAUGH, Martin. *Conflicts and Politics in Northern Ireland: Internment - Summary of Main Events*. Online. 3.2.2006. Dostupné z: <https://cain.ulster.ac.uk/events/intern/sum.htm>. [cit. 2023-07-27]
- ³⁶ Tamtéž.
- ³⁷ KEARNEY, Vincent. Former internees claim 'new evidence' of Army torture. *BBC NI*. Online. 2013. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/uk-northern-ireland-25137411>. [cit. 2023-07-29].
- ³⁸ *Evropská úmluva o ochraně lidských práv*. In: . Řím, ročník 1950. Dostupné také z: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ces
- ³⁹ *Všeobecná deklarace lidských práv*. In: ročník 1948. Dostupné také z: https://www.ohchr.org/sites/default/files/UDHR/Documents/UDHR_Translations/czc.pdf
- ⁴⁰ *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*. In: . 1966. Dostupné také z: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>. [cit. 2023-07-29].
- ⁴¹ UN GENERAL ASSEMBLY. *The right of peoples and nations to self-determination*. In: . ročník 1953. Dostupné také z: <https://digitallibrary.un.org/record/211450>. [cit. 2023-07-29].
- ⁴² MOECKLI, Daniel a Nils REIMANN. *Independence referendums in international law*. Online. Zürich. Universität Zürich
- ⁴³ SCHWELB, Egon. "Northern Ireland and the United Nations." *The International and Comparative Law Quarterly* 19, no. 3 (1970): 483-92. <http://www.jstor.org/stable/757912>. [cit. 2023-07-29].
- ⁴⁴ WILLIAMSON, Daniel C. "Taking the Troubles across the Atlantic: Ireland's UN Initiatives and Irish-US Diplomatic Relations in the Early Years of the Conflict in Northern Ireland, 1969-72." *Irish Studies in International Affairs*, vol. 18, 2007, pp. 175-89. [cit. 2023-08-30]. JSTOR, Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/25469822> [cit. 2023-07-29].
- ⁴⁵ SCHWELB, Egon. "Northern Ireland and the United Nations." *The International and Comparative Law Quarterly* 19, no. 3 (1970): 483-92. <http://www.jstor.org/stable/757912>. [cit. 2023-07-29].
- ⁴⁶ Tamtéž.
- ⁴⁷ Charta Organizace spojených národů. Organizace spojených národů. Dostupné z: <https://osn.cz/wp-content/uploads/2022/07/Charta-OSN-2019.pdf>. [cit. 2023-07-29].

Zdroje obrázků

Obr.1: Map, Ulster, Northern Ireland and Lisburn. Online. Dostupné z: <https://www.lisburnmuseum.com/virtual-museum/exhibition-planting-a-parliament/6-northern-ireland-is-born/>. [cit. 2023-11-30].

Obr. 2: NORTHERN IRELAND GENERAL REGISTER OFFICE. CENSUS OF POPULATION 1971: RELIGION TABLES NORTHERN IRELAND. 1975. ISBN 0-337-23156-7.

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a G20.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Petr Mulač

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Petr Mulač

Imprimatur: Hana Slabová, Anna Marie Podlipná

Jazyková úprava: Michaela Staňková, Nela Vítů, Vilém Novohradský

Faktická korektura: Matěj Hulička

Analytik: Tereza Jedličková

Sazba: Leonard Yu

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro
potřeby XXIX. ročníku Pražského studentského summitu.**

© AMO 2023

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz